

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 06 Mayıs 2019
Sayı : 659

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur. 02/05/2019

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Mahmut TANAL
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	- Kadın Erkek Fırsat Eşitliği - Plan ve Bütçe
Esas Komisyon	Sağlık, Aile, Gelişim ve Sosyal İşler
Tarih : 15 Mayıs 2019	Esas No: 2/1906

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
07 Mayıs 2019
Numara:

TBMM GELEN EVRAK
07 Nisan 2019
No: 468507
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Toplumumuzda her dönem gündem olan ve kamu iradesince bir türlü çözüm üretilmeyen/üretilmeyen; kadına, çocuğa ve yaşlıya karşı şiddetin son bulmaması, meşruiyetini toplumdaki alan devletin vatandaşlarını koruyamaması mevcut dönemde de devam etmektedir.

Yazılı ve görsel basında mütemadiyen yer alan elim haberler ile takip edildiği üzere özellikle kadın vatandaşlarımızın eşlerinden, ailelerinden, arkadaşlarından özellikle erkek bireylerden gördüğü şiddet neticesinde ölümler yaşanmakta, şansla kurtulabilen çoğu vatandaşlarımız ise bu şiddet eylemlerinin fiziksel ve ruhsal yara ve izleriyle hayatlarına devam etmek zorunda bırakılmaktadırlar.

Son olarak da; 19 yaşında gencecik bir kadın vatandaşımız, elim bir kadına şiddet eyleminin maktulü olmaktan şans eseri kurtulmuş ancak yine de maalesef ki mağduru olmuştur. Vatandaşımıza bu elim eylemde asit benzeri bir madde ile saldırılmış, yüzünde ve vücudunda yanıklar oluşmuş, tanınmaz hale gelmiştir. Bu eylem ve bunca eylemin en az faili kadar ihmali olan devlet, bu eylemi önleyemediği gibi vatandaşını eylem sonrası tedavisinde yalnız bırakmıştır. Sosyal devlet ilkesine aykırı bir şekilde, vatandaşın yaşanılabilir bir yüze sahip olmasına yönelik estetik operasyon geçirmesinin 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu kapsamında olmaması bahsiyle, gencecik bir vatandaşını hayatının baharında çaresiz bırakmıştır. Devlet eliyle topluma geri kazandırılması gerekirken, toplumdan izole edilmesine sebebiyet verilmiştir.

5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 64. Maddesi ile her türlü estetik sağlık hizmeti, kurumca finansmanı sağlanmayacak sağlık hizmetlerinden sayılmıştır. Bu durum Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve Türkiye'nin de taraf olduğu Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi (İstanbul Sözleşmesi)'ne aykırılık teşkil etmektedir.

Anayasamızın 2. Maddesinde, "*Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, milli dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve **SOSYAL** bir hukuk Devletidir.*" denilerek açıkça **sosyal devlet ilkesi** benimsenmiş,

10. Maddede "*Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz.*" denilerek devletin, dezavantajlı vatandaşlarına pozitif ayrımcılık bulunabileceği belirtilerek, çağdaş hukuk sistemlerinde olduğu gibi **pozitif ayrımcılık ilkesi** benimsenmiştir.

Yine tarafı bulunduğumuz Kadına Yönelik Şiddet ve Ev İçi Şiddetin Önlenmesi ve Bunlarla Mücadeleye Dair Avrupa Konseyi Sözleşmesi 5. Maddesi'nde **Devletin Yükümlülükleri ve Titizlikle Yapması Gereken İnceleme ve Araştırmalar Başlığı**'nda;

"1) Taraflar kadınlara karşı herhangi bir şiddet eylemine girişmekten imtina edecek ve devlet yetkililerinin, görevlilerinin, organlarının, kurumlarının ve Devlet adına hareket eden diğer aktörlerin bu yükümlülüğe uygun bir biçimde hareket etmelerini temin edeceklerdir.

2) Taraflar, devlet dışı aktörlerce gerçekleştirilen ve bu Sözleşmenin kapsamı dahilindeki şiddet eylemlerinin önlenmesi, soruşturulması, cezalandırılması, ve bu eylemler nedeniyle tazminat verilmesi konusunda azami dikkat ve özenin sarf edilmesi için gerekli yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır." denilmiş, devletin kendi eliyle kadına şiddet uygulamaması gerektiğini, devlet-birey denkleminin yanı sıra, daha da önemlisi bireyin başka bireye karşı şiddet eylemini önlemesini ve tedbirler alması gerektiği, yani birey-birey denkleminde de devletin sorumluluğu olduğu belirtilmiştir.

Dolayısıyla İstanbul Sözleşmesi, devlete bireyler arasındaki kadına şiddet eylemlerinin önlenmesinde sorumluluk ve ödevler yüklemiştir. Her ne kadar devlet bu eylemin bizzat faili olmasa da bu yeterli olmayacak, toplum içinden de fail çıkmasına engel olacaktır.

Yine İstanbul Sözleşmesi'nin 20. Maddesi'nde Genel Destek Hizmetleri Başlığı'nda;

"1) Taraflar mağdurların şiddet eylemi sonrasında iyileşmelerini kolaylaştıracak hizmetlere erişimini sağlayacak gerekli yasal veya diğer tedbirleri alacaklardır. Bu tedbirlere gerektiğinde, yasal ve psikolojik danışmanlık hizmetleri, finansal yardım, konut sağlama, eğitim, öğretim ve iş bulma yardımı da dahil olacaktır.

2) Taraflar mağdurların sağlık hizmetlerine ve sosyal hizmetlere erişim sağlamalarını ve söz konusu servislerin yeterli kaynağı olmasını ve hizmeti sağlayacak profesyonel kadroların mağdurlara yardımcı olacak ve onları uygun hizmet birimlerine sevk edecek şekilde eğitilmelerini temin edecek yasal ve diğer tedbirleri alacaklardır." denilmiştir.

Bu madde ile de devletin; mağdur vatandaşlarının sağlık hizmetine erişiminin sağlanmasının, bu hususta yeterli kaynağın sağlanmasının, yasal ve diğer tedbirlerin alınmasının taraf devletlere yüklendiği açıktır.

Tüm bu hususlar, Anayasal ve uluslararası anlaşmalardan doğan yükümlülükler neticesinde; kadına/çocuğa/yaşlıya/zayıfa şiddet eylemlerinde sosyal hukuk devleti olmanın gereği olarak, mağdurun maruz kaldığı şiddet eyleminden doğan fiziksel ve ruhsal zararlarını giderme yükümlülüğü gereği, devlet tarafından önlenemeyen zayıfa karşı şiddet eylemlerinin en azından maddi manevi yaralarının giderilmesi için, mevcut mağduriyetlerin kamu gücüyle giderilmesinin hukuki altyapısının sağlanması adına 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun ve 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda ilgili değişikliklerin yapılması teklif edilmiştir.

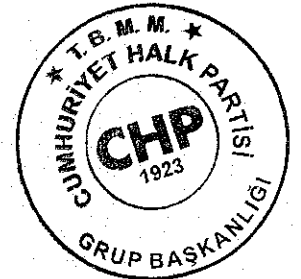
MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 4. Maddesine yeni bir bent eklenerek; kanunun özü ve sözüyle uyumlu bir şekilde kanun kapsamında şiddete uğrayan kadınların, çocukların, aile bireylerinin estetik amaçlı tedavilerin de dahil olmasıyla sağlık hizmeti sunularak vücut bütünlüğünün şiddet eyleminden önceki eski haline getirilmesi, böylelikle şiddet mağdurlarının topluma fiziksel izlerden uzak bir biçimde geri dâhil olması amaçlanmıştır.

MADDE 2- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 64. Maddesi (a) bendine yeni bir cümle eklenerek; 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun 4. Maddesi yeni eklenecek (e) bendi kapsamında mevzuat uyumunun sağlanması, şiddet mağdurlarının vücut bütünlüklerinin şiddet eyleminden önceki haline geri getirilmesi amacıyla estetik amaçlı tedavilerinin Kurum nezdinde karşılanmaması sorununa çözüm getirilmesi, şiddet mağdurlarına yönelik sosyal devlet ilkesi gereği estetik amaçlı sağlık hizmeti sunulması yönünde istisna getirilmesi amaçlanmıştır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

**6284 SAYILI AİLENİN KORUNMASI VE KADINA KARŞI ŞİDDETİN
ÖNLENMESİNE DAİR KANUN VE 5510 SAYILI SOSYAL SİGORTALAR VE
GENEL SAĞLIK SİGORTASI KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un 4. Maddesine aşağıdaki şekilde d) bendi eklenmiştir.

d) Korunan kişinin, şiddet görmeden önceki vücut bütünlüğünün geri sağlanması için estetik amaçlı da dahil olmak üzere her türlü sağlık hizmetinin sunulması. ”

MADDE 2- 5510 Sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 64. maddesi (a) bendine “Vücut bütünlüğünü sağlamak amacıyla yapılan ve iş kazası ile meslek hastalığına, kazaya, hastalıklara veya konjenital nedenlere bağlı olarak ortaya çıkan durumlarda yapılacak sağlık hizmetleri” hükmünden sonra gelmek şartıyla aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“ve 6284 Sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamındaki şiddet mağdurlarına estetik amaçlı da dahil olmak üzere sunulacak sağlık hizmetleri”

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

